



www.itu.int



www.euiipo.europa.eu

DE ØKONOMISKE OMKOSTNINGER VED KRÆNKELSE AF INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER I SMARTPHONESEKTOREN



Februar 2017

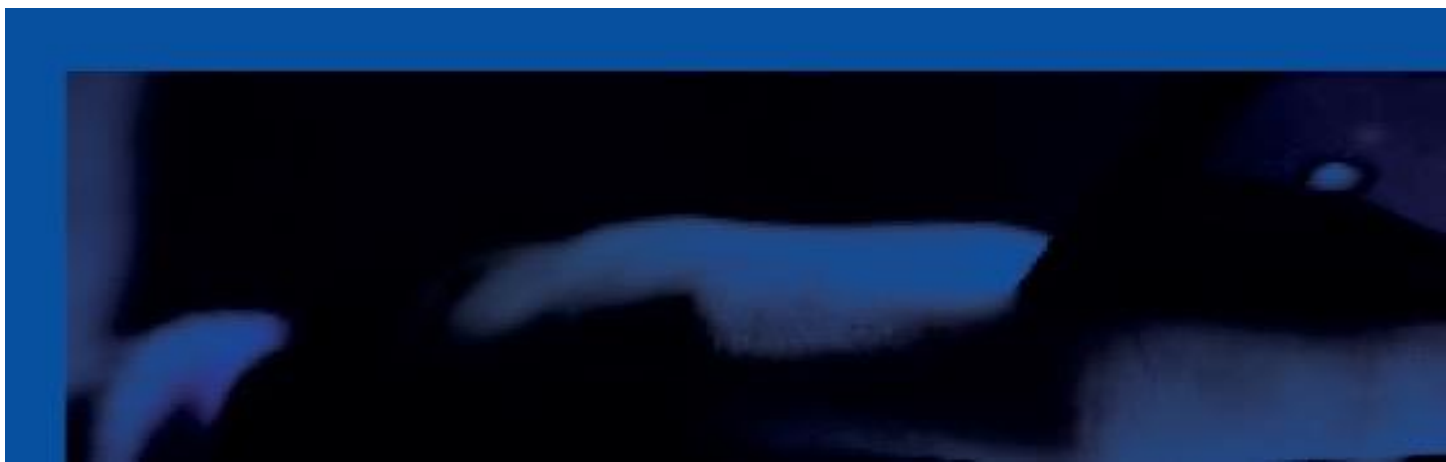
DE ØKONOMISKE OMKOSTNINGER VED KRÆNKELSE AF INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER I SMARTPHONESEKTOREN

EUIPO-PROJEKTGRUPPE

Nathan Wajsman, cheføkonom
Carolina Arias Burgos, økonom

BIDRAGYDERE

Forfatterne vil gerne takke medlemmerne af Observationscentrets økonomi- og statistikarbejdsgruppe, der kom med nyttige kommentarer til rapporterne i denne serie og til de anvendte metoder. Vi fik også værdifuld støtte fra "Telecommunication Development Bureau" (BDT) i Den Internationale Telekommunikationsunion (ITU), især fra "Regulatory and Market Environment Division" (RME) og "ICT Data and Statistics Division" (IDS). Desuden har vi fået oplysninger om markedet for smartphones i EU fra "Mobile & Wireless Forum" (MWF).



Indholdsfortegnelse

1. Forord	04
2. Resumé	06
2.1. Metode og data	06
2.2. Vigtigste resultater	06
2.3. Ikkeøkonomiske virkninger af forfalskede smartphones	11



1. FORORD

DE ØKONOMISKE OMKOSTNINGER VED KRÆNKELSE AF INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER I
SMARTPHONESEKTOREN

Det Europæiske Observationscenter for Krænkelser af Intellektuelle Ejendomsrettigheder (Observationscentret) blev oprettet for at forbedre forståelsen for den rolle, som den intellektuelle ejendomsret spiller, og de negative konsekvenser af krænkelser af intellektuelle ejendomsrettigheder (IPR-krænkelser). Det blev i 2012 ved forordning 386/2012 overført fra Kommissionen til EUIPO.

Den Internationale Telekommunikationsunion (ITU) er De Forenede Nationers specialagentur for informations- og kommunikationsteknologi (IKT) med ansvarsområder, der omfatter bl.a. tildeling af globale radiofrekvenser og satellitkredsløb, udvikling af tekniske standarder, som sikrer, at netværk og teknologier fungerer sammen uden problemer, og tiltag for at forbedre adgangen i hele verden til IKT i de samfund, hvor der er for dårlig adgang. Målet er at bringe fordelene ved moderne kommunikationsteknologier ud til folk alle steder på en effektiv, sikker, nem og økonomisk overkommelig måde.

I en undersøgelse, som blev foretaget i samarbejde med Den Europæiske Patentmyndighed¹, skønnede EUIPO, der handlede via Observationscentret, at ca. 42 % af den samlede økonomiske aktivitet og 28 % af al beskæftigelse i EU direkte genereres af IPR-intensive erhvervssektorer, idet yderligere 10 % af arbejdspladserne i EU er en følge af IPR-intensive erhvervssektorerers indkøb af varer og tjenesteydelser fra andre erhvervssektorer.

I en anden undersøgelse² sammenlignede man de økonomiske resultater i europæiske virksomheder, der ejer intellektuelle ejendomsrettigheder, med dem, der ikke gør det, og resultatet var, at IPR-indehavernes indtægter pr. medarbejder gennemsnitlig er 28 % højere end for ikke-IPR-indehavere, idet der var en særlig stor virkning for små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Selv om kun 9 % af SMV'er ejer registrerede intellektuelle ejendomsrettigheder, har de, der gør, næsten 32 % større omsætning pr. medarbejder end dem, der ikke gør.

De europæiske borgeres opfattelse af og adfærd vedrørende intellektuel ejendomsret samt varemærkeforfalskning og piratkopiering³ blev også vurderet som led i en undersøgelse på EU-plan. Denne undersøgelse viste, at borgerne, selv om de i princippet anerkender værdien af intellektuel ejendomsret, også har tendens til på personligt plan i visse tilfælde at retfærdiggøre krænkelser.

Observationscentret forsøger at give et komplet billede ved at vurdere den økonomiske virkning af varemærkeforfalskning og piratkopiering.

I 2016 underskrev EUIPO og ITU en aftale om at samarbejde om at offentliggøre en undersøgelse af den økonomiske virkning af krænkelser af intellektuelle ejendomsrettigheder (IPR-krænkelser) på markedet for smartphones. Den foreliggende rapport er resultatet af den aftale.

Denne proces er en udfordring ud fra et metodemæssigt synspunkt, da man forsøger at kaste lys på et fænomen, som i sagens natur ikke direkte kan iagttages. For at bane vejen for at kunne kvantificere omfanget og virkningerne af IPR-krænkelser, sådan som det er fastlagt i mandatet, har Observationscentret udviklet en trinvis tilgang til at evaluere den negative virkning af varemærkeforfalskning og konsekvenserne for lovoverholdende virksomheder, regeringer og forbrugere og i sidste ende for samfundet som helhed.

¹ "Industrier, der gør intensivt brug af intellektuelle ejendomsrettigheder, og økonomiske resultater i Den Europæiske Union", EUIPO/EPO, oktober 2016.

² "Intellectual property rights and firm performance in Europe: an economic analysis" ("Intellektuelle ejendomsrettigheder og virksomhedsresultater i Europa: en økonomisk analyse"), juni 2015.

³ "European citizens and intellectual property: perception, awareness and behaviour" ("Europæiske borgere og intellektuel ejendomsret: opfattelse, bevidsthed og adfærd"), november 2013, opdateret rapport 2017 (under udarbejdelse).

Der er blevet udvalgt flere forskellige IPR-intensive erhvervssektorer, hvis produkter er kendt for eller menes at være genstand for varemærkeforfalskning. I tidligere undersøgelser har man undersøgt følgende sektorer: kosmetik og personlig pleje; beklædning, fodtøj og tilbehør; sportsvarer; legetøj og spil; smykker og ure; håndtasker og kufferter; indspillet musik; spiritus og vin; lægemidler og pesticider.

I de sektorbaserede undersøgelser, der er offentliggjort hidtil, har man vurderet virkningen af forfalskede varer på markedet i EU. Denne 11. undersøgelse, der omfatter smartphonesektoren, offentliggøres i samarbejde med ITU, der er et FN-agentur med globalt fokus. Selv om der anvendes metoder, der ligner dem, som blev anvendt i tidligere sektorbaserede undersøgelser, er den derfor ikke begrænset til EU-lande. På grund af behovet for at have yderligere en række lande med og denne sektors særlige karakter var der brug for andre datakilder og justeringer af metoderne.

2. RESUMÉ

DE ØKONOMISKE OMKOSTNINGER VED KRÆNKELSE AF INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER I
SMARTPHONESEKTOREN

2.1. Metode og data

Formålet med undersøgelsen er at vurdere omfanget af den økonomiske virkning af varemærkeforfalskning for den lovoverholdende sektor. Udgangspunktet for denne analyse er antallet af smartphones solgt i 86 lande på basis af salgsstedernes registrering af forbrugernes indkøb. Det forventede salg er skønnet på baggrund af nye smartphoneforbindelser og forventet udskiftning af udstyr. Efterfølgende analyseres forskellen mellem forventet og faktisk salg skønnet for hvert land ved hjælp af statistiske metoder. Denne forskel kan til dels forklares med samfundsøkonomiske faktorer som f.eks. BNP pr. indbygger eller priserne på mobile bredbåndstjenester. Desuden tages der højde for faktorer vedrørende varemærkeforfalskning som f.eks. de lovgivnings- og reguleringsmæssige rammer⁴.

Metoderne er beskrevet i detaljer i afsnit 5.

2.2. Vigtigste resultater

Det skønnes, at der i 2015 blev solgt 14 mio. færre smartphones af den lovoverholdende erhvervssektor i hele EU, end man havde kunnet uden varemærkeforfalskning. Dette svarer til ca. 4,2 mia. EUR i mistet salg på grund af varemærkeforfalskede smartphones på markedet i EU, hvilket svarer til 8,3 % af sektorens salg.

På verdensplan skønnes virkningen af varemærkeforfalskning på salget af smartphones at udgøre 184 mio. enheder til en værdi af 45,3 mia. EUR eller 12,9 % af det samlede salg.

Skøn pr. region⁵ over mistet salg udtrykt både som procent af salget og i euro fremgår af tabellen nedenfor sammen med konfidensintervallerne.

⁴ I denne undersøgelse anvendes Verdensbankens "Worldwide Governance Indicator of Government Effectiveness". Denne indikator er udtryk for opfattelsen af kvaliteten af offentlige tjenester, kvaliteten af den offentlige forvaltning og graden af uafhængighed fra politisk pres, kvaliteten af formuleringen og gennemførelsen af politikker og troværdigheden med hensyn til regeringens engagement vedrørende sådanne politikker.

⁵ De lande, der indgår i hver enkelt region, fremgår af tabel 4.

TABEL 1: MISTET SALG PÅ GRUND AF VAREMÆRKEFORFALSKNING AF SMARTPHONES PR. REGION OG KONFIDENSINTERVALLER (2015)

	Mistet salg (mio. EUR)	Mistet (%)	Øverst	Nederst
Den Europæiske Union*	4.212,2	8,3%	9,1%	7,4%
Andre europæiske lande	1.207,0	12,9%	16,1%	9,7%
SNG**	1.122,9	20,3%	25,0%	15,7%
Asien-Stillehavsområdet***	7.166,6	11,8%	13,7%	10,0%
ASEAN****	2.674,9	16,9%	19,3%	14,6%
De arabiske stater	1.975,7	17,4%	20,2%	14,6%
Afrika	1.024,9	21,3%	24,4%	18,2%
Latinamerika	4.706,5	19,6%	22,9%	16,2%
Nordamerika	4.927,2	7,6%	9,9%	5,3%
Kina	16.335,8	15,6%	20,4%	10,9%
I ALT	45.353,8	12,9%	13,7%	12,0%

* EU28 undtagen Malta og Bulgarien

** SNG, Fællesskabet af Uafhængige Stater

*** Asien-Stillehavsområdet undtagen Kina og ASEAN-landene

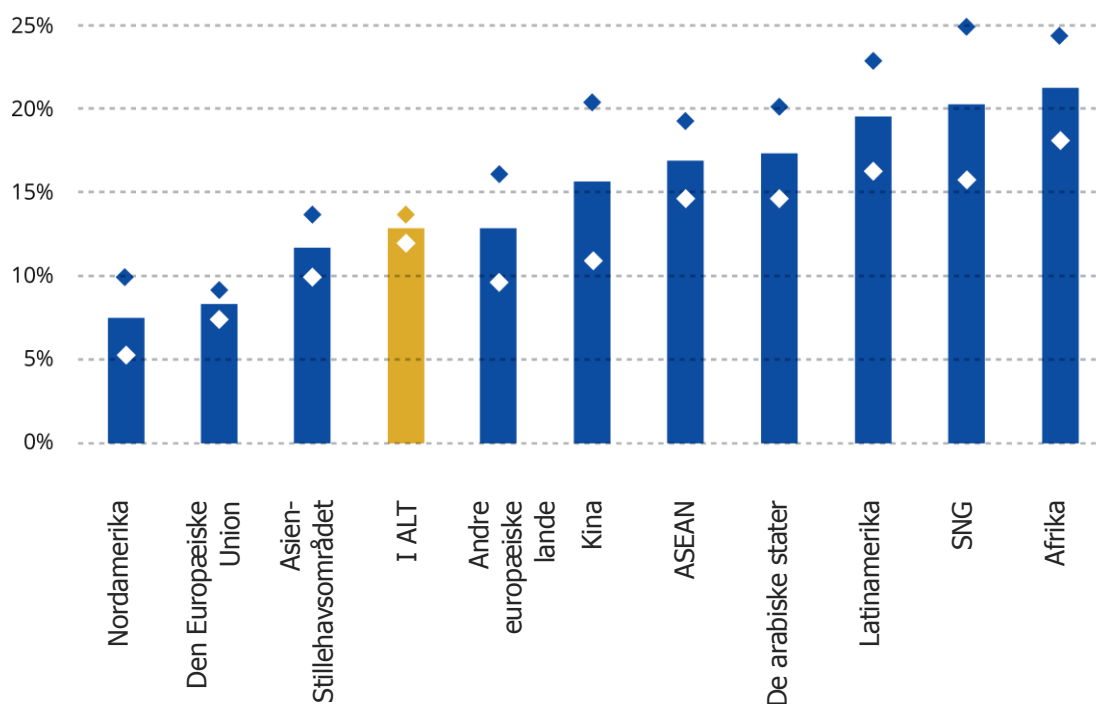
**** ASEAN, Sammenslutningen af Sydøstasiatiske Nationer

Kilde: Beregninger fra EUIPO

De deraf følgende skøn over mistet salg på grund af forfalskede smartphones i hver region fremgår af figuren nedenfor. Søjlen viser virkningen af varemærkeforfalskning på salget i den lovoverholdende sektor, udtrykt som procent af salget, mens romberne viser 95 %-konfidensintervallet for skønnet⁶.

⁶ 95 %-konfidensintervallet er en statistisk beregning, som betyder, at der er 95 % sandsynlighed for, at det rigtige tal ligger mellem den øverste og nederste grænse for intervallet. For EU som helhed ligger den skønnede procentsats for mistet salg f.eks. på 8,3 % og med 95 % sandsynlighed for, at den rigtige procentsats ligger mellem 7,4 % og 9,1 %.

FIGUR 1: MISTET SALG PÅ GRUND AF VAREMÆRKEFORFALSKNING AF SMARTPHONES PR. REGION (2015)

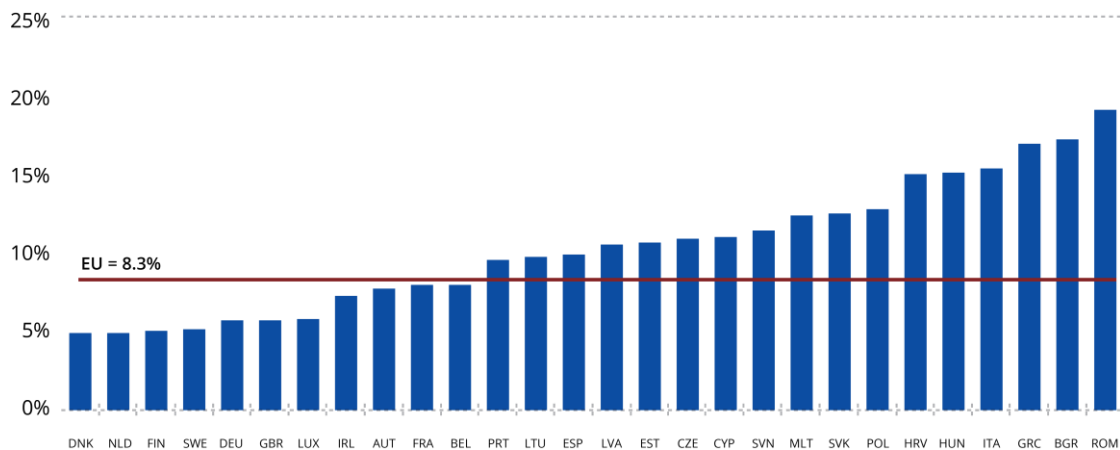


Kilde: Beregninger fra EUIPO

Mistet salg i Kina står for 36 % af det mistede salg på verdensplan. Mistet salg i absolutte tal i Nordamerika og Latinamerika er ret ens, selv om tabet i Latinamerika i relative tal er næsten tre gange højere. Nordamerika og EU er de to regioner med den mindste relative virkning af varemærkeforfalskning på salget, idet tallet begge steder er under 10 %.

Blandt EU's medlemsstater ligger 11 under EU-gennemsnittet på 8,3 %. Det land, der er mindst berørt af varemærkeforfalskning i relative tal, er Danmark (4,9 %), mens Rumænien er det mest berørte land (19,1 %). I absolutte tal er virkningen størst i Italien med et mistet salg på grund af varemærkeforfalskning, der skønnes at være på 885 mio. EUR; efterfulgt af Det Forenede Kongerige med 660 mio. EUR, Tyskland (564 mio. EUR), Spanien (386 mio. EUR) og Frankrig (380 mio. EUR). De fem største EU-medlemsstater står for 2,9 mia. EUR i mistet salg på grund af varemærkeforfalskning, dvs. næsten 70 % af det samlede mistede salg i EU.

**FIGUR 2: MISTET SALG PÅ GRUND AF VAREMÆRKEFORFALSKNING AF SMARTPHONES I EU'S
MEDLEMSSTATER (2015)⁷**



Kilde: Beregninger fra EUIPO

Skøn pr. land over mistet salg udtrykt som procent af samlet salg fremgår af tabellen nedenfor.

⁷ I hele denne rapport anvendes landekodene fra Den Internationale Standardiseringsorganisation (ISO). Se: http://wits.worldbank.org/wits/wits/witshelp/Content/Codes/Country_Codes.htm

**TABEL 2: MISTET SALG PÅ GRUND AF VAREMÆRKEFORFÆLSKNING AF SMARTPHONES I EU'S
MEDLEMSSTATER (2015)**

Kode	Land	Mistet salg (%)
AUT	ØSTRIG	7,7
BEL	BELGIEN	8,0
BGR	BULGARIEN	17,2
CYP	CYPERN	11,0
CZE	TJEKKIET	10,9
DEU	TYSKLAND	5,7
DNK	DANMARK	4,9
EST	ESTLAND	10,6
GRC	GRÆKENLAND	16,9
ESP	SPANIEN	10,0
FIN	FINLAND	5,1
FRA	FRANKRIG	8,0
HRV	KROATIEN	15,0
HUN	UNGARN	15,1
IRL	IRLAND	7,3
ITA	ITALIEN	15,4
LTU	LITAUEN	9,8
LUX	LUXEMBOURG	5,8
LVA	LETLAND	10,6
MLT	MALTA	12,4
NLD	NEDERLANDENE	5,0
POL	POLEN	12,8
PRT	PORTUGAL	9,5
ROM	RUMENIEN	19,1
SWE	SVERIGE	5,2
SVK	DEN SLOVAKISKE REPUBLIK	12,5
SVN	SLOVENIEN	11,5
GBR	DET FORENEDE KONGERIGE	5,7
EU	DEN EUROPÆISKE UNION	8,3

Kilde: Beregninger fra EUIPO

2.3. Ikkeøkonomiske virkninger af forfalskede smartphones

I denne rapport fokuseres der på de økonomiske konsekvenser af forfalskede smartphones. Der er imidlertid en række andre virkninger på områder som f.eks. sundhed og sikkerhed, miljøskade, netværkskvalitet, cybersikkerhed og privatlivets fred. I en nylig rapport fra ITU peges der på følgende *ikkeøkonomiske* virkninger af forfalskede mobiltelefoner⁸:

- ringere servicekvalitet for mobile telekommunikationstjenester, hvilket således påvirker forbrugernes og virksomhedernes oplevelse

- sikkerhedsrisici for forbrugerne på grund af anvendelse af fejlbehæftede eller mangelfulde komponenter eller materialer

- trusler vedrørende cybersikkerhed

- usikkerhed omkring forbrugernes privatliv

- forringelse af sikkerheden for digitale transaktioner

- krænkelse af de økonomisk mest sårbare forbrugere ved at undlade at give forbrugeren nogen garantier samt andre overtrædelser af kravene i forbrugerlovgivningen

- risici for miljøet og forbrugersundheden på grund af anvendelse af farlige stoffer ved fremstilling af udstyret.

Mange af disse virkninger er særlig alvorlige i regioner som f.eks. Afrika, hvor mange forbrugere er endnu mere afhængige af deres smartphones end forbrugerne i Europa eller Nordamerika. En smartphone er ofte den eneste måde at få adgang til internettet på og den vigtigste vej til bankydelse (mobilbanktjenesten M-PESA i Kenya er et velkendt eksempel). Alle former for malware eller andre sikkerhedsbrud, der kan forekomme i forfalsket udstyr, har i denne sammenhæng alvorlige konsekvenser.

Forfalskede produkter indeholder på grund af den ringe montage og brugen af lavkvalitetskomponenter farlige stoffer, der er forbudt i mange lande ifølge begrænsningen af brugen af visse farlige stoffer (RoHS) eller tilsvarende national lovgivning. Dette udgør en risiko for både sundheden og sikkerheden for brugerne samt for miljøet.

Selv om de ikkeøkonomiske virkninger, der er angivet i dette underafsnit, ligger uden for rammerne af denne rapport, er de helt klart af væsentlig samfundsmæssig betydning og skal have in mente, når man gør sig overvejelser om fænomenet forfalskede smartphones.

⁸ "Forfalsket IKT-udstyr", teknisk rapport fra ITU, december 2015.

Avenida de Europa, 4,
E-03008 - Alicante
Spain



DE ØKONOMISKE OMKOSTNINGER
VED KRÆNKELSE AF
INTELLEKTUELLE
EJENDOMSRETTIGHEDER I
SMARTPHONESEKTOREN

